INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Digitally signed by INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2017.02.07 15:15:39 EET
Reason:
Location: Athens

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ & ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ (Δ13)
Πληροφορίες: Στ. Γιωτάκου
Τηλέφωνο: 210 33 68 112

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ &ΑΓΡΟΤΩΝ (Δ14)
Πληροφορίες: Ι. Παπαδόπουλος, Ε. Ράπτη
Τηλέφωνο: 210336810, 2103368109

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Δ15)
Πληροφορίες: Π. Καρτσακλή, Ε. Σπύρου
Τηλέφωνο: 210 3368162, 210 3362159

Αθήνα, 7/2/2017

Αρ. πρωτ. Φ80000/οικ. 5547/248

ΠΡΟΣ: 1. **ΕΦΚΑ**
Γραφείο κ. Διοικητή
Αγ. Κων/νου 8
Αθήνα 102 41

2. **ΕΤΕΑΕΠ**
Γραφείο κ. Διοικητή
Φιλελλήνων 13 – 15
Αθήνα, 105 57

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 9 του αρ. 39 του ν. 4387/2016

Σας γνωρίζουμε ότι με την παρ. 9 του αρ. 39 του ν. 4387/2016, ρυθμίζεται η ασφάλιση των προσώπων της παρ. 1 του ίδιου άρθρου που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόληση σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά).

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

1. Πρόσωπα που εντάσσονται στη ρύθμιση

Σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 39 του ν.4387/2016, για τα πρόσωπα που έχουν ιδιότητα ή ασκούν δραστηριότητα βάσει της οποίας θα υπάγονταν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ ή/και του ΕΤΑΑ, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις αυτών, όπως ίσχυαν πριν την ένταξή τους στον ΕΦΚΑ, το συνολικό ποσό εισφοράς κύριας σύνταξης, ο τρόπος υπολογισμού, καθώς και ο υπόχρεος καταβολής της εισφοράς προσδιορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 38 του συγκεκριμένου νόμου, εφόσον το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά).

2. Ποσοστά εισφορών

Ειδικότερα, εφόσον το εισόδημα προέρχεται από την άσκηση διαρκούς -και όχι ευκαιριακής- επαγγελματικής δραστηριότητας, και μόνο από την απασχόληση σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά), προκύπτει ουσιαστικά αποκλειστικότητα ως προς το/τα πρόσωπο/α που αποδέχεται/ονται τις σχετικές υπηρεσίες Επομένως, επί του εισοδήματος αυτού υπολογίζονται εισφορές ύψους 20% για τον κλάδο κύριας σύνταξης, κατανεμημένο κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του αντισυμβαλλόμενου. Αντίστοιχα κατανέμονται οι εισφορές υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και οι εισφορές επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ, σε όσες κατηγορίες ασφαλισμένων υφίσταται υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση των κλάδων αυτών (δηλαδή επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ) λόγω της ιδιότητάς τους ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή αυτοαπασχολούμενοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία και σε κάθε περίπτωση οι εισπραττόμενες εισφορές καταβάλλονται στους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς στους οποίους και έχει υπαχθεί ο ασφαλισμένος.

3. Ανώτατη –κατώτατη βάση υπολογισμού εισφορών

Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τις περιπτώσεις που υπάγονται στην οικεία ρύθμιση ελέγχεται σε συνάρτηση με τη διάρκεια της σύμβασης μεταξύ των μερών.

Πιο συγκεκριμένα, για όσους έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση της παρ. 9 του άρθρου 39 με **ετήσια διάρκεια σύμβασης**, κατά τα ως άνω, ισχύει το ετήσιο ανώτατο όριο των 70.320 ευρώ, συνεπώς οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται στο συνολικό ποσό του δελτίου παροχής υπηρεσιών (ΔΠΥ), ακόμα και αν αυτό υπερβαίνει ανά μήνα το ποσό των 5.860,8 ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι σε κάθε περίπτωση δεν γίνεται υπέρβαση του ανωτάτου ετησίου ορίου.

Σε περιπτώσεις συμβάσεων με **διάρκεια μικρότερη του έτους**, καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στην κατανομή της συμφωνημένης αμοιβής ανά μήνα ενώ και το ανώτατο όριο λαμβάνεται υπόψη σε μηνιαία βάση (5.860,80 ευρώ). Στην περίπτωση κατά την οποία το ποσό του/των ΔΠΥ που εκδίδεται/ονται μηνιαίως από ασφαλισμένο που υπάγεται στη ρύθμιση της παρ.9 του

άρθρου 39, υπολείπεται της ελάχιστης βάσης υπολογισμού εισφορών, ο εν λόγω ασφαλισμένος υποχρεούται να καταβάλλει τις εισφορές που υπολείπονται του ελάχιστου ποσού κατά το χρόνο της ετήσιας εκκαθάρισης της ασφαλιστικής υποχρέωσης, οπότε και θα οριστικοποιούνται οι αναλογούσες σε αυτόν ασφαλιστικές εισφορές.

4. Υποβολή Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ)

Προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η εμπρόθεσμη καταβολή των εισφορών, όσο και η ενημέρωση των υπόχρεων καταβολής, ο ασφαλισμένος που αιτείται την υπαγωγή του στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 39 οφείλει να αναγράφει στο ΔΠΥ που εκδίδει στον αντισυμβαλλόμενό του, ότι υπάγεται στην εν λόγω ρύθμιση. Αντίστοιχα, και μέχρι το τέλος εκάστου ημερολογιακού μήνα, ο εν λόγω αντισυμβαλλόμενος υποχρεούται να υποβάλει για τον ασφαλισμένο που υπάγεται στην ανωτέρω ρύθμιση ΑΠΔ, προβαίνοντας σε κατανομή της συμφωνηθείσας αμοιβής ανά μήνα, με βάση τη διάρκεια της σύμβασης. Με την υποβολή της ΑΠΔ αυτής ενεργοποιείται αυτομάτως η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τα παραπάνω.

Στην περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος <u>δεν υποβάλει ΑΠΔ</u>, προκειμένου ο παρέχων σε αυτόν υπηρεσίες ασφαλισμένος να υπαχθεί στην οικεία ρύθμιση, ο εν λόγω ασφαλισμένος οφείλει να υποβάλει στον ΕΦΚΑ υπεύθυνη δήλωση περί πλήρωσης των νόμιμων προϋποθέσεων, όπως αυτές περιγράφονται ως άνω, δηλώνοντας ταυτόχρονα το ΑΦΜ του/των αντισυμβαλλομένου/ων του και προσκομίζοντας τυχόν άλλα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσής του. Στη συνέχεια, ενημερώνεται/ονται ο/οι αντισυμβαλλόμενος/οι αυτού περί της υποχρέωσης υποβολής ΑΠΔ και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 39, για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της δήλωσης και εντεύθεν. Εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος αμφισβητεί το περιεχόμενο της δήλωσης του ασφαλισμένου, υποβάλλει αντιρρήσεις ενώπιον των αρμοδίων οργάνων του ΕΦΚΑ, ενώ μέχρι την επίλυση της σχετικής διαφοράς από τα όργανα αυτά, ο ασφαλισμένος υποχρεούται να καταβάλλει τις εισφορές που αντιστοιχούν στο ποσοστό του εργαζόμενου, σύμφωνα με το άρθρο 38, ήτοι ποσοστό 6,67% για τον Κλάδο Κύριας Σύνταξης και ποσοστό 2,55% για την υγειονομική περίθαλψη.

5. Εκκαθάριση και συμψηφισμός εισφορών

Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι αρχικά υπήχθησαν στις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 39, πληρούντες τις νόμιμες προϋποθέσεις, αλλά στη συνέχεια τις απώλεσαν (επειδή, για παράδειγμα, παρείχαν υπηρεσίες σε περισσότερους αντισυμβαλλομένους είτε επειδή δεν είχαν κανέναν αντισυμβαλλόμενο), για το διάστημα που ακολουθεί την έκπτωση από τις ρυθμίσεις της ανωτέρω παραγράφου,

καταβάλλουν εισφορές ως μη μισθωτοί. Έτσι, εάν στη διάρκεια του ημερολογιακού έτους παρασχεθεί υπηρεσία και σε τρίτο αντισυμβαλλόμενο, ο ασφαλισμένος οφείλει να γνωστοποιήσει τούτο στον ΕΦΚΑ, με σχετική αίτηση-δήλωση, ώστε να επέλθει η σχετική μεταβολή στο μητρώο και να ενημερωθεί/ούν ο/οι αντισυμβαλλόμενος/οι προκειμένου να απαλλαγεί/ούν από την ανωτέρω υποχρέωση. Όπως και για κάθε άλλη κατηγορία ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολουμένων, **στο τέλος εκάστου έτους** θα πραγματοποιείται εκκαθάριση και συμψηφισμός μεταξύ των καταβληθεισών κατά τους ανωτέρω μήνες εισφορών και των οφειλόμενων εισφορών, με βάση το πραγματικό εισόδημα που προκύπτει από την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας (όπως αυτό προκύπτει από το πιο πρόσφατο εκκαθαρισμένο φορολογικό έτος).

6. Τελικές διευκρινίσεις επί προσώπων που υπάγονται ή μη στη ρύθμιση και επί της έννοιας του αντισυμβαλλόμενου.

Επισημαίνεται ότι για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών, εφαρμόζεται η περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 38 (εγκύκλιος Υπουργείου, ΑΔΑ:7Χ78465Θ1Ω-1Λ3) .

Στην κοινοποιούμενη διάταξη δεν υπάγονται οι εταίροι και συνεργάτες δικηγορικών εταιριών, οι οποίοι καταβάλλουν εισφορές με βάση το άρθρο 39 (ως μη μισθωτοί).

Επίσης, η κοινοποιούμενη διάταξη **δεν** εφαρμόζεται σε περίπτωση ασφαλισμένων που προσφέρουν υπηρεσίες υπό καθεστώς εξαρτημένης εργασίας, και οι οποίοι υπάγονται ευθέως στις διατάξεις του άρθρου 38 ως μισθωτοί. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι ασφαλισμένοι που προσφέρουν τις ίδιες υπηρεσίες σε έναν εργοδότη, λαμβάνοντας μέρος των αποδοχών τους ως μισθωτοί και μέρος αυτών μέσω ΔΠΥ, οπότε για το σύνολο των αποδοχών θα καταβάλλονται εισφορές με βάση το άρθρο 38.

Στις περιπτώσεις ασφαλισμένων που απασχολούνται σε έναν εργοδότη ως μισθωτοί και προσφέρουν υπηρεσίες σε άλλο/άλλους και μέχρι 2 αντισυμβαλλόμενους μέσω ΔΠΥ, εφαρμόζονται για τις παρεχόμενες με ΔΠΥ υπηρεσίες οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 39.

Τέλος, ως αντισυμβαλλόμενος υπό την έννοια του παρόντος, λογίζονται και ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με κοινή επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή άσκησης αυτής. Η κοινή επιχειρηματική δραστηριότητα συνίσταται στον κοινό οικονομικό σκοπό που επιδιώκεται από τον αντισυμβαλλόμενο μέσω των κάθε είδους νομικής μορφής δραστηριοτήτων και συνιστά απόρροια των κατά περίπτωση πραγματικών στοιχείων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τέτοια τεκμήρια προκύπτουν όταν διαφορετικές επιχειρήσεις ανήκουν στο ίδιο πρόσωπο, λειτουργούν στον ίδιο χώρο, με τον ίδιο

μηχανολογικό εξοπλισμό, απασχολούν από κοινού το ίδιο προσωπικό, είτε τα στοιχεία αυτά συντρέχουν σωρευτικά είτε όχι.

7. Παραδείγματα

α. Μηχανικός παρέχει υπηρεσίες σε μία τεχνική εταιρία και σε μία τράπεζα για διάστημα 10 μηνών. Για αυτές τις δύο δραστηριότητες εκδίδει δελτίο παροχής υπηρεσιών, 20.000 ευρώ και 10.000 ευρώ αντιστοίχως. Από τη διάρκεια και τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών προκύπτει ότι αυτές δεν είναι ευκαιριακής μορφής, αλλά αντιθέτως απαιτούν διαρκή απασχόληση. Ως εκ τούτου, ο ως άνω ασφαλισμένος υπάγεται στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 39. Συνεπώς, για κάθε μία από τις ως άνω δραστηριότητες υπολογίζονται εισφορές ως εξής: Για την πρώτη, το ποσό της συμφωνηθείσας αμοιβής επιμερίζεται στους μήνες που διαρκεί η σύμβαση, επομένως σε κάθε μήνα αντιστοιχεί αμοιβή ύψους 2.000 ευρώ. Επ' αυτής υπολογίζονται εισφορές ύψους 20% για τον κλάδο κύριας σύνταξης, κατανεμημένο κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του αντισυμβαλλόμενου (τεχνικής εταιρίας). Για τη δεύτερη, το αντίστοιχο ποσό της μηνιαίας αμοιβής ανέρχεται σε 1.000 ευρώ, στο οποίο και θα υπολογιστούν εισφορές κατά όμοιο τρόπο. Είναι ευνόητο ότι κατά τον ίδιο τρόπο επιμερίζονται οι εισφορές για τον κλάδο περίθαλψης, επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχής.

β. Γιατρός παρέχει υπηρεσίες σε ιδιωτική κλινική, με σύμβαση ετήσιας διάρκειας, και αμοιβή ύψους 80.000 ευρώ, για την οποία εκδίδει τρία ΔΠΥ. Η εν λόγω κλινική αποτελεί τον μόνο αντισυμβαλλόμενο του συγκεκριμένου ασφαλισμένου-ιατρού, επομένως αυτός υπάγεται στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 39. Ανεξαρτήτως του αριθμού των ΔΠΥ στις οποίες επιμερίζεται η συμφωνηθείσα αμοιβή, καταβάλλονται εισφορές με βάση το ανώτατο ετήσιο όριο των 70.320 ευρώ, με δεδομένο ότι η οικεία σύμβαση είναι ετήσιας διάρκειας. Αν η ως άνω σύμβαση ήταν διάρκειας 10 μηνών, τότε η συμφωνηθείσα αμοιβή θα αντιστοιχούσε σε 8.000 ευρώ/μήνα, συνεπώς οι εισφορές θα υπολογίζονται επί της ανώτατης μηνιαίας βάσης υπολογισμού των 5.860,8 ευρώ. Στην τελευταία περίπτωση, και με δεδομένο ότι δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις της παρ. 9 του άρθρου 39, ο εν λόγω ασφαλισμένος θα καταβάλει κανονικά εισφορές με βάση το άρθρο 39 (ως μη μισθωτός) για τους υπόλοιπους δύο μήνες του έτους.

γ. Γιατρός παρέχει υπηρεσίες σε ιδιωτική κλινική, με σύμβαση διάρκειας 10 μηνών για την οποία εκδίδει ΔΠΥ αξίας 5.000 ευρώ. Με δεδομένο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 9 του άρθρου 39, το ποσό της συμφωνηθείσας αμοιβής επιμερίζεται στους μήνες που διαρκεί η σύμβαση, επομένως σε κάθε μήνα αντιστοιχεί αμοιβή ύψους 500 ευρώ. Επ' αυτής υπολογίζονται εισφορές αντιστοίχως κατανεμημένες σε βάρος του ασφαλισμένου και σε βάρος του αντισυμβαλλόμενου κατά τα ως άνω αναφερθέντα. Επιπροσθέτως, για το ποσό που υπολείπεται της

ελάχιστης μηνιαίας βάσης υπολογισμού των αυτοαπασχολουμένων (586,08-500=86,08 ευρώ), ο ασφαλισμένος καταβάλλει εισφορές με βάση το άρθρο 39 (ως μη μισθωτός).

δ. Λογιστής εργάζεται **ως μισθωτός** σε εταιρία και παρέχει παράλληλα διαρκείς υπηρεσίες σε άλλη εταιρία αμειβόμενος με ΔΠΥ. Ο εν λόγω ασφαλισμένος υπάγεται στη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 39. Επομένως, για τις αποδοχές του από τη μισθωτή εργασία υπολογίζονται εισφορές με βάση το άρθρο 38, για το δε εισόδημά του από την διαρκή παροχή υπηρεσιών σε άλλη εταιρία-αμειβόμενη με ΔΠΥ, καταβάλλει εισφορές με βάση το άρθρο 39 παρ. 9.

ε . Ο ίδιος ως άνω ασφαλισμένος που εργάζεται ως μισθωτός σε εταιρία, λαμβάνει και επιπλέον αποδοχές **από την ίδια εταιρία** με ΔΠΥ. Στην περίπτωση αυτή για το σύνολο του εισοδήματος από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 38. Συνεπώς, επί του εισοδήματος αυτού υπολογίζονται εισφορές μισθωτού και, επομένως, η εταιρία καταβάλει τις εισφορές εργοδότη που αντιστοιχούν στο σύνολο του εισοδήματος (αποδοχές από μισθωτή εργασία και εισόδημα από ΔΠΥ).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1.Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Κ.Α.
3.Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
4. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντή Κ.Α.
5. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Οικ.Υ.
6. Όλες τις Δ/νσεις της Γ.Γ.Κ.Α.
7. ΙΡΙΔΑ
8. Δ/νση Κ.Α.Μ.Α. (Δ13)
9. Δ/νση ΚΑΑ (Δ14)
10.Δ/νση Πρόσθετης Ασφάλισης (Δ15)